

ZAHVALNOST I POŠTOVANJE PREMA DRUGIMA

- AKTIVNOSTI KOD KUĆE -

Dragi roditelji,

u mjesecu travnju poseban naglasak stavljamo na dvije vrline:
ZAHVALNOST i POŠTOVANJE PREMA DRUGIMA.

Zahvalnost je najbolje oruđe za kroćenje napasti kukanja, optuživanja, ogovaranja i mnogih drugih. Ona transformira negativnosti u pozitivnosti poput čarobnog štapića.

Zahvaljujući najviše dobiva onaj koji zahvaljuje, a ne onaj kome se zahvaljuje. Kad smo zahvalni, onda otkrivamo i potvrđujemo vrijednost onoga što nam je dano, kao i Onoga od kojeg nam je sve dano. Bez obzira kome je u nekom trenutku zahvalnost usmjerena, zahvalnost se razvija praksom. Ne ograničavajući zahvalnost samo na blagodati, već pokazujući je i prilikom nedaća, omogućavamo da zahvalnost neometano jača u nama i da naše vrijeme provodimo više radujući se nego gundajući. Potrebno je znati reći hvala, ohrabriti se reći hvala te prihvatiti druge i priznati njihovu vrijednost, a ne samo mane. Oboružani ovom vrlinom možemo pridobiti mnoge dobre ljude i ukrotiti mnoge napasti te tako značajno uvećati svoje šanse za postizanje svojih snova. Prema tome, kad primijetimo da netko ima slabosti, umjesto da mu prigovaramo ili ga ogovaramo, nastojmo mu prije svega ukazati na njegove dobre strane zahvalnošću. To je pravi put do pridobivanja njegovih simpatija kako bi mu potom u odgovarajućem trenutku mogli ukazati na načine kako da se riješi svojih slabosti ili mana. Ništa se neće popraviti napadima, nego podrškom.

Kad prihvatimo život kakav on jest, u svojoj njegovoj raznolikosti i složenosti, tek tada smo u stanju uistinu se radovati životu i osjetiti zahvalnost zbog te radosti i svakog proživljenog trenutka, kakav god on bio.

Aktivnost za cijelu obitelj

1. Pronađi praznu staklenku ili kutiju i ukrasi je (npr. šarenim papirom, naljepnicama ili flomasterima).
2. Staklenku ili kutiju stavi na vidljivo mjesto u domu tako da te uvijek podsjeti na zadatak koji trebaš napraviti.
3. Počevši od danas pa sve do kraja travnja neka svaki član obitelji ubacuje jedan ili više papirića na kojima će napisati na čemu je on zahvalan.
4. Budi zahvalan na malim i velikim stvarima (npr. na suncu, zagrljaju, ispričanom vicu, malom broju zadataka iz matematike 😊 i slično).
5. Na kraju svakog tjedna, u nedjelju, pročitajte u obitelji na čemu je naša obitelj zahvalna.

Budite ustrajni u ovom zadatku.

Naučite se biti zahvalni na svemu što imate.

Za poštovanje prema drugima vas potičemo da zajedno sa svojim kćerima (i ostalim članovima obitelji) otvorite knjigu **Bonton** koju imate u svom domu (ili nabavite istu ako je nemate) te pročitate poglavlja vezana uz odnos prema drugima, prijateljicama, odraslima. Za obiteljski razgovor o toj temi mogu poslužiti pitanja:

- Što je Bonton?
- Zašto je nastala potreba za takvom knjigom?
- Zašto je važno poštovati ta neka općevažeća pravila ponašanja?
- Kada ja imam priliku primijeniti ta pravila?
- Smatram li ih bitnima?
- Kako bi se odnosili ljudi jedni prema drugima da nema pravila ponašanja?
- Možemo li napraviti poveznicu s pravilima ponašanja u prometu i pravilima lijepog ponašanja? (na ovaj način možemo prikazati djeci zašto su važna pravila lijepog ponašanja)

Sretno i rastimo zajedno!

Tim za vrline

U nastavku vam donosimo nekoliko odlomaka iz knjige *Izgrađivanje karaktera vezanih uz vrlinu poštovanja prema drugima* te tvrdnje za samoprocjenu kojima ćete osvijestiti načine kojima poučavate svoju djecu toj vrlini.

Ljudi koji imaju poštovanja prema drugima djeluju ili se suzdržavaju od djelovanja s ciljem da ne naškode ni sebi ni drugima te djeluju samo na dobrobit sebe i drugih u skladu s njihovim pravima, stanjem i okolnostima.

Mlađa će djeca biti sklona poštivanju prijatelja, braće i sestara uglavnom zbog stvari koje oni posjeduju i zbog načina na koji postupaju s njima. Za suzdržavanje od korištenja tuđe imovine i svladavanje sebičnih poriva potrebna je jakost. Stoga bi bilo razborito da svako kućanstvo održava ravnotežu između stvari koje „pripadaju svakome“ i stvari koje pripadaju pojedincima. Roditelji se katkada ponašaju kao da sve što jedno dijete ima može koristiti svatko drugi, no tada zanemaruju izvrsnu priliku za poučavanje djece u vrlini poštovanja. Ovisno o pojedinomu djetetu, roditelji bi trebali naglašavati bilo sam pojam vlasništva, bilo emocionalnu posljedicu koja bi se mogla izazvati kod drugih.

Djeca moraju vidjeti da se s raznim ljudima postupa različito, ovisno o okolnostima. Na primjer, ako netko radi u njihovoj kući, djeca će vidjeti da roditelji postupaju prema toj osobi na drukčiji način od onoga na koji postupaju prema svojoj djeci upravo zato što je odnos između njih drukčiji. Ipak, roditelji se mogu ophoditi prema dotičnoj osobi ljubazno ili neljubazno i, ako prema njoj ne budu pokazivali nikakvo poštovanje, ako ne budu priznavali njezino pravo da se s njome mora postupati kako treba i uz dužne obzire, ni djeca ne će biti ništa bolja. Upravo na ovaj način djeca uče kako se odnositi prema ljudima. Ako djeca budu čula da njihovi roditelji stalno kritiziraju određeni tip osobe, zbog njezine rase, etničkog podrijetla, zanimanja ili osobnih crta, vrlo je vjerojatno da će takva netrpeljivost i nepoštovanje djelovati i na dijete pa će i ono početi govoriti iste stvari ili kategorizirati ljude na isti način.

Kada djeca dostignu dob adolescencije, poštovanje prema drugima postaje im značajnije. Otkrivajući vlastiti identitet, počinju shvaćati što znači poštivati druge i poštivati sebe. Štoviše, vrlina čednosti temelji se na ispravnu uvažavanju vlastite intime i intime drugih ljudi, a iz toga logično slijedi poštovanje prema drugima. Tinejdžeri žele da ih drugi poštuju i toga su poštovanja vrlo svjesni. S druge strane, može se dogoditi da uopće ne budu svjesni da sami ne pokazuju poštovanje prema drugima. Ljute se na prijatelje koji ih ogovaraju, a sami su u isti čas spremni ogovarati njih.

Konkretnije rečeno, kada se radi o tinejdžerima roditelji im moraju objasniti smisao poštivanja drugih i razgovarati s njima o poteškoćama koje se mogu pojaviti pri prakticiranju ove vrline kod djece njihove dobi.

Slijede tvrdnje za samoprocjenu.

Poučavati djecu poštivanju drugih

1. *Učim malu djecu poštivati imovinu drugih ljudi i pravila igre općenito. (Za ovo je potrebno inzistiranje odgojitelja (roditelja). Mlađa djeca ne razumiju apstraktan*

pojam „poštovanja prema drugima“, ali mogu razvijati navike koje su povezane s tom vrlinom.)

2. *Priznajem pravo djece na njihovu vlastitu imovinu i pomažem im razlučivati između onoga što je privatno vlasništvo i onoga što je zajedničko vlasništvo.* (U nekim obiteljima i školama postoji tendencija da se gotovo sve smatra zajedničkim vlasništvom zato što se misli da će se time razviti solidarnost. Međutim, svi imamo pravo stjecati i posjedovati imovinu. Trebali bismo težiti razboritoj ravnoteži između privatnoga i zajedničkoga vlasništva.)
3. *Učim manju djecu ne uzrujavati druge oduzimanjem njihovih stvari, kvarenjem ili prljanjem njihove imovine ili bezobzirnim postupanjem prema njima.* (Malo djeteta može uvidjeti da je netko emocionalno uznemiren i to, samo po sebi, za njih može biti dovoljan razlog da se s poštovanjem odnose prema drugima.)
4. *Argumentirano razgovaram s mladima kako bi shvatili da smo svi različiti i da stoga trebaju postupati sa svakom osobom drukčije.* (Potrebno ime je govoriti kako se treba ponašati prema roditeljima, nastavnicima, prijateljima, osobama suprotnog spola, ljudima koje ne poznaju.)
5. *Skrećem pažnju djeci na činjenicu da je kritiziranje ljudi, ogovaranje iza leđa ili preziranje drugih znak nepoštovanja.* (To je često ponašanje, ali daleko manje prisutno kod one djece koja žive u obiteljima u kojima roditelji pružaju dobar primjer u pogledu poštovanja prema drugima.)
6. *Pomažem mladima da shvate da su obvezni imati poštovanje prema braći i sestrama te prema prijateljima; poštovanje prema intimi svih, poštovanje prema njihovoj imovini ili njihovu dobru glas.* (Poštovanje prema drugima posebice je teško u onim skupinama u kojima nije moguće birati druge članove, na primjer u obitelji ili u razredu.)
7. *Pomažem mladima da shvate kako mogu negativno utjecati na druge ljude igrajući na njihove osjećaje ili zbog dobne razlike.* (Na primjer, mladić može iskoristiti emocionalno stanje djevojke kako bi od nje dobio ono što želi. Starija braća i sestre također su skloni koristiti svoju dobnu prednost kako bi od mlađe braće ili sestara izvukli ono što hoće.)
8. *Učim mlade da prepoznaju opasnosti koje se mogu pojaviti u različitim odnosima u kojima manjka poštovanja prema drugima.* (U odgojnim situacijama rijetko kada nalazimo nove, korisne metode za postizanje svojih ciljeva. Moramo argumentirano razgovarati s mladima dajući im jasne, koncizne i točne informacije o materiji kojom se bavimo u određenom trenutku.)
9. *Objašnjavam mladima da trebaju poštovati roditelje cijeloga života.* (Moraju ih slušati sve dok žive s njima pod istim krovom odnosno sve dok su maloljetna.)
10. *Uspijevam potaknuti djecu da ne rabe uvredljive riječi, da nemaju omalovažavajući stav prema određenom tipu ljudi te da se ni prema komu ne ponašaju loše.* (Premda želimo usredotočiti odgoj na pozitivnu dimenziju, to jest težiti situacijama u kojima mladi stvarno mogu iskazivati poštovanje prema drugima, potrebno je obraćati pažnju na konkretne vrste ponašanja koje pokazuju ozbiljan nedostatak poštovanja prema drugima.)